

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ramon Llull a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ramon-llull> >

Ramon Llull

Ramon Llull

(Nou diccionari 62 de la literatura catalana)

Fill d'una família possiblement pertanyent a la noblesa catalana, el seu pare arribà a Mallorca amb l'host del rei Jaume el Conqueridor. Nascut a l'illa en el període immediatament posterior a la conquesta, estigué vinculat durant la seva joventesa a la casa reial. Dels seus anys com a cortesà en sabem poca cosa: es casà, tingué dos fills, i portà un ritme de vida adequat al seu estament. Però als trenta-un anys va viure una experiència trasbalsadora que conferí un gir radical a la seva vida: l'anomenada «conversió», esdevinguda arran de l'aparició cinc vegades de Crist crucificat.

Palma de Mallorca, 1232-1316. Filòsof, teòleg, novel·lista i poeta

D'acord amb el testimoni de la *Vida coetània* (autobiografia dictada per Llull en els darrers anys de la seva existència a uns cartoixans de París), a partir d'aquesta experiència s'inicia una nova vida per al convers, el qual abandonarà la família, la posició social i les riqueses per dedicar-se al servei a Déu. No ho farà, però, ingressant en cap orde religiosa, sinó a través d'una activitat frenètica que es resumeix en tres objectius: predicació als infidels fins arribar al martiri, escriptura d'un llibre contra els errors d'aquests infidels (Llull deia que havia de ser «el millor llibre del món») i creació d'escoles-monestirs on s'ensenyés l'àrab i altres llengües orientals per a instrucció de missioners. En definitiva, l'obsessió dominant en Llull fins al darrer moment de la seva llarga vida serà la conversió dels musulmans, dels jueus i d'altres infidels (especialment dels tàrtars) a la fe cristiana.

Mancat d'una formació adient per a la tasca que s'havia imposat, comença l'any 1265 un període d'aprenentatge autodidacta a l'illa de Mallorca, que inclou l'estudi de la llengua aràbiga, i que culminarà nou anys després, el 1274, amb l'escriptura del primer gran monument de la literatura catalana: el vast *Llibre de contemplació en Déu* (1273-1274). Aquest mateix any, en el retir d'una ermita al puig mallorquí de Randa, Llull experimenta una revelació divina -la coneguda com «il·luminació de Randa»-, d'acord amb la qual concep un sistema d'abast universal per trobar la veritat i que seria infal·lible per a la conversió dels infidels: la coneguda *Art lul·liana*, que es materialitzarà en la redacció de l'*Art abreujada de trobar veritat* (1274). És per aquest motiu que se'l coneix amb el sobrenom de «Doctor Il·luminat». Des d'aquesta data, tota la biografia de Ramon Llull gira entorn dels esforços per donar a conèixer la seva Art; aquests esforços inclouen l'ús de la literatura com a vehicle de difusió dels seus ideals de reforma de la cristiandat i de conversió dels infidels, els quals seran comunicats a papes i a prínceps per tal de recollir el suport dels poderosos.

Tan convençut es trobava Llull de la seva missió que marxarà personalment en diverses ocasions al nord d'Àfrica (visità, en concret, Bugia i Tunis) per disputar amb els teòlegs musulmans. A finals de l'any 1315 sabem que es trobava en un d'aquests viatges missionals, a Tunis; cap al març de l'any següent, a l'edat de 83 o 84 anys, ja era mort. No se sap si va morir a Tunis mateix, a Mallorca o durant el viatge de tornada des d'Àfrica a la seva illa: la tradició va generar una llegenda segons la qual moriria lapidat com a màrtir de la fe.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ramon Llull a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ramon-llull> >

El períple vital de Ramon Llull reflecteix la seva forta personalitat, manifestada en una activitat frenètica que el va empènyer no sols a viatjar incansablement, sinó també a escriure un considerable nombre d'obres en català, en llatí i en àrab (265 segons el darrer catàleg, elaborat per Antoni Bonner). L'eix central que articula una producció escrita tan vasta és l'Art dictada per Déu al puig de Randa, a la qual remeten les obres, literàries o no, de Llull. Aquesta Art hagué de ser reescrita diverses vegades en un intent de fer-la més assequible, ja que topava amb la incomprensió dels cercles intel·lectuals del moment. És per això que, per tal d'orientar-se en la gran quantitat d'obres de Llull, la crítica ha acceptat majoritàriament una divisió de la producció en quatre etapes, proposada per Antoni Bonner, d'acord amb els diversos canvis que experimentà el mètode lul·lià de trobar la veritat.

La primera, anomenada «etapa preart», abasta els darrers anys d'aprenentatge abans de la il·luminació de Randa (és a dir, entre 1271 aproximadament i 1274), i a ella pertanyen un tractat de lògica en vers (la *Lògica d'Alatzel*, 1271-1272?), i el *Llibre de contemplació en Déu* (1273-1274), la primera gran obra de Llull. Entre 1274 i 1290 transcorre l'«etapa quaternària», anomenada així perquè els principis bàsics que estructuren l'Art compareixen en un nombre múltiple de quatre; hi formen part l'*Art abreujada de trobar veritat* (1274) i l'*Art demostrativa* (1283), de les quals deriven respectivament dues grans novel·les: el *Llibre d'Evast e d'Aloma e de Blaqueria* (1283) i el *Fèlix o Llibre de meravelles* (1288-1289). A partir de 1290, i fins l'any 1308, data en la qual Llull abandonarà definitivament la reescriptura de la seva Art, assistim a una reducció dràstica dels conceptes bàsics del mètode i a un canvi important en el seu funcionament. Ara els conceptes compareixeran en un nombre múltiple de tres, per la qual cosa es coneix aquest període de la producció del nostre autor com a «etapa ternària». L'*Ars inventiva* (1290) inaugura aquesta etapa, i es clourà amb l'*Art breu* (1308). Destaca en aquest període la gran enciclopèdia *Arbre de Ciència* (1296-1297), juntament amb les dues millors manifestacions de la lírica lul·liana: el *Desconhort* (1295) i el *Cant de Ramon* (1300). Finalment, des de 1308 fins a la seva mort, l'any 1316, Llull deixà de banda l'Art i se centrà en l'escriptura d'opuscles sobre qüestions concretes de filosofia, de teologia i de lògica: és la coneguda com «etapa postart».

En tota aquesta producció hi ha dos vessants indissociables l'un de l'altre: la literària i la doctrinal. De fet, el que avui coneixem com a «literatura» no era per a Llull sinó un vehicle d'expressió subordinat a un contingut missional i apologètic que ocupa el lloc central en els seus interessos. Així ho palesa, per exemple, la crida que fa envers la reforma de la joglaria, un potent instrument de difusió d'idees al segle XIII i que considera allunyat de la intenció recta: donar lloança de Déu i servir per a l'examplament de la fe catòlica. Llull proposa, doncs, una «joglaria espiritual», d'acord amb el model de Sant Francesc d'Assís, qui es considerava, com el nostre autor, un «joglar de Déu».

Aquest aprofitament de la literatura per als interessos doctrinals deriva d'una idea central en el pensament i en la praxi lul·lians: la primacia de la «primera intenció» enfront de la «segona intenció». Per a Llull, la primera intenció expressa la finalitat per la qual es creà l'ésser humà: conèixer, estimar i lloar Déu. La segona intenció, per contra, suposa cercar el propi benefici. Avantposar la segona intenció a la primera és oblidar la raó per la qual existim: aquesta és, per a Llull, la font del pecat i de la decadència moral no sols de l'individu, sinó també de la societat en conjunt. L'escriptura lul·liana vol ser, llavors, una escriptura de «primera intenció», és a dir, adreçada en primer lloc cap a la lloança a Déu, i és per això que l'«expressió literària», en paraules de Jordi Rubió i Balaguer, resta subordinada als continguts doctrinals.

Una de les idees claus del pensament lul·lià, pel que fa a aquests continguts, és la utilització de «raons necessàries» en l'exposició dels arguments. Per a Llull, les raons necessàries són arguments

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ramon Llull a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ramon-llull> >

lògics que considera acceptables de necessitat, evidents per si mateixos i, per tant, imprescindibles en el diàleg interconfessional. Palesen la confiança lul·liana en l'enteniment humà ben endreçat, el qual ha de ser capaç de copçar la veritat (que per a Llull és, evidentment, l'expressada pels articles de la fe catòlica). Un exemple el trobem al *Llibre del gentil i dels tres savis* (1274-1276?), obra en la qual un savi jueu, un cristià i un musulmà mantenen una disputa ordenada i molt correcta en les formes, d'acord amb els esquemes de l'*Art abreuçada de trobar veritat*, per tal d'argumentar davant un gentil quina de les tres religions és la veritable. Ho serà aquella que no entri en contradicció amb les qualitats divines i que doni, per tant, una idea més lògica i acabada de Déu en si mateix i en la seva relació amb la creació. El punt de partença és la recerca de la veritat, encara que això suposi un replantejament dels dogmes de fe. El més destacable és que, al final, el gentil no comunica quina ha estat la seva elecció (tot i que, evidentment, el lector pensarà que ha optat per la fe cristiana), en una mostra de bona voluntat per part de l'autor, que vol deixar una porta oberta al diàleg amb els no creients. La confiança en la raó com a mitjà per a entendre's i arribar a un acord en la fe no és exclusiva de Llull en el seu context històric, però sí és l'autor que la desenvolupa amb més insistència, fins a l'extrem de renunciar al recurs de les cites d'autoritats, ineficaces per a l'entesa amb els musulmans i amb els jueus.

Tot i això, no podem considerar Llull estrictament un «racionalista», com ha estat titllat en ocasions, ja que també és conscient de les limitacions de l'enteniment per arribar a la comprensió dels misteris de la fe; la voluntat, identificada amb l'amor i amb el fervor, juga un paper fonamental en aquest punt, per tal de transcendir les limitacions de la raó. El resultat del plantejament lul·lià és un acostament personal a la tasca missional i a l'exposició de la doctrina, al marge de l'escolàstica imperant al segle XIII. La base del pensament lul·lià ve fornida pel que Robert Pring-Mill anomena un «substrat col·lectiu dels llocs comuns», és a dir, el conjunt de coneixements sobre el món i sobre Déu que podien compartir els intel·lectuals de les tres religions monoteistes, i que s'assenten fonamentalment en una cosmovisió neoplatònica. Un dels conceptes claus d'aquesta cosmovisió serà el d'analogia, aprofitat per Llull per a la construcció d'arguments, i d'acord amb el qual hi ha una relació significativa de semblança establerta entre el món creat i el creador. Déu és el model, la font exemplar de tota la realitat creada, i ho és a través de les seves qualitats o dignitats, les quals es difonen en la creació.

La base platònica de la filosofia lul·liana és palesa; no obstant, les seves fonts directes no queden tan clares, ja que mai no les cita. Els estudiosos de la filosofia islàmica han identificat fonts musulmanes en el pensament del nostre autor, fet totalment lògic si atenem al context en què es desenvolupà la seva formació (recordem que era capaç de llegir i d'escriure en àrab). Unida a la preocupació per la conversió dels infidels, trobem en l'obra de Llull una altra qüestió central: la reforma de la cristiandat. El punt de partença és la constatació del seguiment majoritari de la segona intenció i el consegüent oblit de la primera a nivell individual i social. Llull reacciona amb una forta crítica a les instàncies que detenen el poder religiós i temporal i amb el plantejament d'unes propostes radicals basades en molts casos en l'espiritualitat franciscana cristocentrista focalitzada en l'evangeli com a model de vida. Així, una de les idees centrals en la reforma lul·liana és l'exaltació de la pobresa evangèlica: partidari, com Sant Francesc, de l'«Església dels pobres», Llull proposa en la novel·la *Blaquerna* mesures concretes com ara la renúncia dels bisbes a dos terços de la renda, o la incitació als rics burgesos a exercir la caritat, tot i que l'estat idoni és el de la renúncia total a les riqueses temporals i l'acostament a Crist a través de la pobresa voluntària, com fan els pares del protagonista. Conscient que els seus plantejaments xoquen frontalment amb els valors predominants a l'època, alternen en el discurs lul·lià les notes de pessimisme amb les d'autoafirmació orgullosa en les quals assumeix les invectives dels seus adversaris, com ara quan fa pròpia la denominació de «Foll».

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ramon Llull a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ramon-llull> >

Els personatges de les novel·les lul·lianes sovint es comporten com a folls, ja que la seva actuació no es guia prioritàriament pels convencionalismes socials de la segona intenció, sinó per la lloança a Déu. Això fa que critiquin obertament i contundentment qualsevol comportament que consideren desviat de la finalitat marcada per la primera intenció, sense importar l'estatus del personatge criticat; és la força moral el que confereix autoritat suficient per a escridassar un rei, un bisbe o, si cal, un Papa. Una obra on es pot veure amb claredat l'actitud lul·liana en aquest sentit és la *Disputatio Petri clerici et Raymundi phantastici* (1311), coneguda també amb el nom de *Phantasticus*. En ella, un Ramon Llull ancià, de camí cap al concili de Viena del Delfinat, es troba amb un clergue. Durant la conversa que s'estableix entre tots dos, Ramon exposa els seus motius per a l'anada al Concili: porta unes peticions que, per enèsima volta, pretenen obtenir dels poders eclesiàstics l'organització d'una croada, la unió de les ordes militars, la creació de monestirs per a la formació de missioners. El seu interlocutor, per contra, es mostra com un clergue simoniàc que va al Concili per tal d'aconseguir prebendes per als seus nebots. Si els objectius de Llull s'adiuen amb la primera intenció, els del clergue segueixen la segona. Però el més significatiu és que, al llarg del diàleg, el sacerdot pecador fa burla de les intencions de Llull i el qualifica de *phantasticus* (és a dir, boig, forassenyat o somniador gens pràctic).

Llull és conscient, a força de decepcions, que els interessos reals dels seus contemporanis es troben molt allunyats de les seves propostes sovint qualificades com a utòpiques. Al *Desconhort*, extensa composició en vers de seixanta-nou estrofes, aquest sentiment d'amargor s'expressa a través del diàleg amb un ermità, que planteja a l'autor les possibles causes del seu fracàs. Finalment, però, sempre troba forces noves per a continuar amb la tasca: Llull convencerà l'ermità de la bondat dels seus plantejaments i de la necessitat de continuar lluitant, i es guanya un altre company per a la seva causa. Com es pot comprovar, la literatura juga un paper primordial en l'expressió de les idees lul·lianes més personals, no sols de les filosòfiques. La seva lírica destaca així, en un panorama dominat per la reiteració sovint buida dels tòpics de l'amor cortès, pel seu to personal, sincer i commovedor.

Així, si bé al llarg de la història el Llull filòsof ha ocultat el literat, al segle xx començà una reivindicació del nostre autor com a gran prosista i gran líric. Si la literatura per a Llull, com hem dit, és un vehicle per transmetre uns continguts, per això mateix posarà especial cura en l'estil de les seves obres. La prosa de Llull és elegant, lògica i molt moderna per al segle XIII. Sap equilibrar les frases, amb abundància de períodes duals, tot expressat en una sintaxi amb una presència significativa de les oracions subordinades. No en va tingué un paper fonamental en la creació de la llengua catalana, amb l'adopció de solucions lèxiques que avui es troben plenament integrades en el sistema i que provenen de la necessitat d'expressar uns continguts filosòfics o tècnics en un idioma que no disposava encara de recursos.

Pel que fa a la lírica, manlleva els recursos propis de la poesia provençal, que coneixia bé, i els adapta a un contingut religiós o, de vegades, autobiogràfic. Els plantejaments retòrics de Llull, expressats en el seu tractat *Rhetorica nova* (1301), no parteixen de la sonoritat de les paraules com a font de la bellesa en el discurs, sinó que es focalitzen més aviat en el seu contingut, en la seva semàntica. Idea totalment coherent amb la postura general del nostre autor: primar allò interior i, per tant, essencial, per damunt de l'aparença. L'originalitat del seu pensament i la qualitat sense parió de la seva literatura han fet de Llull la figura més destacada de la cultura catalana de tots els segles arreu del món.

Des de la seva mort va tenir seguidors més enllà de les nostres fronteres: no sols a França, Castella, Itàlia o centreeuropa, sinó fins i tot a Rússia, on hi havia una escola lul·lística al segle XVIII (*lul·lisme*).

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ramon Llull a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ramon-llull> >

El seu pensament va influir en figures com Giordano Bruno o Leibniz, i la seva literatura és encara un model estilístic i una font d'inspiració per a molts autors catalans del present.

Copyright text © 2000 Edicions 62

VIDEO: Ramon Llull, ciència i acció

Capítol de 47 minuts de la col·lecció "Viure i escriure. Els grans noms de la literatura catalana" a Edu3.cat amb producció de la Fundació Videoteca dels Països Catalans.

Tast de textos

Text

WEB: Blanquerna a la BVJLV

Edició digital de l'obra de Llull, amb presentació de Germà Colon, de la Universitat de Basilea, a la BVJLV.

<http://lluivives.com/FichaObra.html?portal=1&Ref=006866>

WEB: Obra de Llull al RIALC

Poemes "A vos, dona verge santa Maria", "Senyer ver Deus, rei glorios", "Deus, ab vostra vertut comens'est Desconhort" i "Son creat e esser m'es dat".

<http://www.rialc.unina.it/inc-r.llull.htm>

WEB: Selecció de Poesia Catalana

Nota biogràfica. Es reproduïxen "Cant de Ramon", "De consolació" i "D'esperança"

<http://www.uoc.edu/lletra/especials/folch/llull.htm>

WEB: Obra en portuguès

Pàgina des d'on es poden baixar fitxers en format Word amb obres de Ramon Llull, la *Vida coetània*, el *Llibre de l'orde de cavalleria* i el *Llibre de les bèsties*, entre altres.

<http://www.ricardocosta.com/ramon/ramon.htm>

WEB: Libre del gentil e los tres savis

Edició digital a partir de Obras de Ramón Llull. En la Biblioteca Virtual Joan Lluís Vives.

<http://www.cervantesvirtual.com/servlet/SirveObras/79142842094583806135568/index.htm>

Àudio

AUDIO: "Cant de Ramon" interpretat per Celdoni Fonoll

"Cant de Ramon" interpretat per Celdoni Fonoll

<http://www.musicadepoetes.cat/app/musicadepoetes/servlet/org.uoc.lletra.musicaDePoetes.Titol?autor=133&titol=26>

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ramon Llull a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ramon-llull> >

Biobibliografia

Biografia

 WEB: A la Hiperenciclopèdia

<http://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0038253.xml>

http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=26796&p_ex=%22viure%20i%20escriure%22

Bibliografia

 WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Llull+Ramon+1232&sortdropdown=-&se archscope=13&searchscope2=13&SORT=D

 WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=Llull+Ramon&sortdropdown=-&searchscope=23

 WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C__SRamon%20Llull__Orightresult__U1?lang= cat&suite=pearl

 WEB: Per llegir a internet (BVJLV)

<http://www.luisvives.com/FichaAutor.html?Ref=1198&portal=1>

 WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Llull%2C+Ramon&f=keyword&action_search=Cerca&c=Trace s+%3A+base+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

Comentaris sobre l'autor

Crítica

 WEB: Llull a l'AELC

Biografia, publicacions i altres materials.

<http://www.escriptors.cat/autors/llullr>

 WEB: Llull BD

Base de dades de lliure accés del corpus lul·lià a càrrec d'Anthony Bonner. Inclou obres, manuscrits, bibliografies, catàlegs i molta més informació.

<http://orbita.bib.ub.es/llull>

 WEB: Estudis sobre Ramon Llull

Portal brasiler dedicat a la divulgació de la cultura catalana i als estudis sobre Llull. Disponible en català.

http://www.ramonllull.net/sw_comvirt/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1

 WEB: Ramon Llull a l'Open Directory Project

Enllaços en català, castellà, anglès i alemany.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ramon Llull a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ramon-llull> >

http://dmoz.org/World/Catal%c3%a0/Societat/Filosofia/Fil%c3%b2sofs/Llull,_Ramon/

 PDF: Arbre de la Ciència

Notícia sobre la presentació de l'edició crítica del llibre *Arbre de la Ciència*.

<http://www.uab.es/actualitat/publicacions-en-xarxa/autonoma/pdf/full139.pdf>

 WEB: Estudi de les doctrines sociològiques de Ramon Llull

"Apuntacions y fragments extrèts dels més antichs textos lulians originals concordats ab breus notes y comentaris den M. Obrador y Bennassar". En la Biblioteca Virtual Joan Lluís Vives.

<http://www.cervantesvirtual.com/FichaObra.html?Ref=4863>

 PDF: L'islam a través de Ramon Llull. Un diàleg impossible?

Estudi de Montserrat Solé, a UOCtreballs.

<http://lletra.uoc.edu/offlletra/files/4e8c4619-e284-4715-8315-303c2ea5c0a4.pdf>

Diversos

 WEB: "L'auca de Ramon Llull"

Auca escrita per Joan Vilamala i il·lustrada per Jaume Gubianas al web La paret de les auques. Amb suggeriments de treball.

<http://www.auques.cat/tot.php?auca=llull>

 WEB: Ramon Llull i Mallorca

Descripció de la ruta literària dedicada a l'autor (Vilaweb Lletres).

http://www.vilaweb.cat/www/noticia?p_idcmp=3623154

 WEB: Ciència i acció (vídeo)

Informació sobre el vídeo *Ramon Llull, ciència i acció*, amb la possibilitat d'adquirir-lo en línia.

<http://www.ictisp.com/~ge382930/llull.HTML>

 WEB: Un esquema lul·lià

Mostra d'un esquema original procedent de l'*Ars Magna*.

<http://www.uv.es/~bertomeu/material/museo/llull.htm>

 WEB: Literatura mallorquina

Text de la GEC que presenta de forma molt sintètica la literatura de l'illa.

<http://www.xtec.es/~Irius1/alcover/contextbaix.htm>

Propostes didàctiques

Recursos

 WEB: EnLLULLa't

Programa educatiu que recull propostes didàctiques sobre Ramon Llull adreçades a l'alumnat de 3r d'ESO. Una iniciativa de la Fundació Catalunya-La Pedrera i la Fundació Carulla.

<http://enllullat.cat/>

 WEB: El llibre de les bèsties

Proposta de lectura a Biblionet, la guia interactiva de literatura catalana.

<http://www.xtec.es/~Irius1/llull/contenedor.htm>

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ramon Llull a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ramon-llull> >

L'autor 2.0

A les xarxes

WEB: Ramon Llull, a Twitter

[Tweets by RamonLlull_](#)

https://lletra.uoc.eduhttps://twitter.com/RamonLlull_
